

החלטת אכיפה חשבונאית 7-23

נושא ההחלטה:

הצגת פילוח הכנסות לפי מגזרי פעילות

תאריך ההחלטה:

מרץ 2023

סוג ותאריך הדיווח:

דוחות כספיים שנתיים ליום 31 בדצמבר 2022

תיאור הטיפול החשבונאי שיושם:

חברה א' היא חברה הפועלת בתחום הנדל"ן היזמי למגורים. לחברה שני מגזרי פעילות:

(1) ייזום ובניה של נכסים למכירה בעסקאות מזומן;

(2) ייזום ובניה של נכסים למכירה בעסקאות קומבינציה (לרבות פינוי בינוי ותמ"א 38).

במסגרת ביאור מגזרי הפעילות בדוחותיה הכספיים, חברה א' מדדה את הכנסות כל מגזר בשיטה שונה מהמדידה בדוחות הראשיים. החברה, כפי שהסבירה במלל המלווה את הביאור, כללה בהכנסות כל מגזר את סך ההכנסות ה**עתידיות** (צבר הכנסות) בגין חוזי המכירות שנחתמו בתקופה השוטפת של הדוח הרלוונטי.¹ כך לדוגמה, אם החברה ביום 31.12 לשנה מסוימת חתמה על חוזה למכירת דירה במכירה מוקדמת (presale), כל הסכום הכלול בחוזה נכלל בהכנסות אותה שנה.

חברה ב' היא חברה הפועלת בתחום הטכנולוגיה הפיננסית. לחברה שני מגזרי פעילות:

(1) בנקאות דיגיטלית (מתן אשראי צרכני);

(2) תיווך אשראי (במודל עמית לעמית – P2P).

במסגרת ביאור מגזרי הפעילות בדוחותיה הכספיים, חברה ב' כללה בהכנסות מגזר תיווך האשראי, לצד העמלות שגבתה בגין ההלוואות שתווכו באמצעות הטכנולוגיה שלה, גם הכנסות ריבית אשר החברה לא הכירה בהן בדוחות הראשיים (שכן החברה אינה מעמידה את ההלוואות אלא רק מתווכת בין מלווים ללווים).²

לעמדת החברות, אופן הדיווח המגזרי שלהן כאמור לעיל עולה בקנה אחד עם הוראות IFRS 8 ("התקן"). עמדתן מתבססת בעיקר על העיקרון בסעיף 25 לתקן, שלפיו "הסכום של כל פריט מגזרי

¹ לצד הצגת נתונים אלו בהכנסות המיוחסות לכל מגזר, חברה א' התאימה בעמודה נפרדת את נתוני ההכנסות להכנסות בדוח הראשי.

² בגין הכנסות הריבית ללקוחות בוצעה הפחתה מלאה במסגרת עמודת ההתאמות לסך ההכנסות.

מדווח יהיה המידה המדווחת למקבל החלטות התפעוליות הראשי". מכך מובן (ולכך תימוכין אף בספרות המקצועית החשבונאית) שהסכומים המוצגים בביאור מגזרים אינם צריכים להימדד בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים.

החלטת סגל הרשות:

בנסיבות העניין סגל הרשות לא קיבל את עמדת החברות, שלפיה האופן שבו הוצגו סעיפי ההכנסות בביאור מגזרי הפעילות השונים הוא נאות בהתאם להוראות התקן.

לעמדת סגל הרשות, אף על פי שבהתאם לעקרון "גישת ההנהלה" של התקן, מתאפשרת במצבים מסוימים סטייה מכללי החשבונאות המקובלים במסגרת הדיווח המגזרי, בנסיבות עניינן של החברות הצגת סעיפי ההכנסות המגזריות אינה עולה בקנה עם הוראות סעיף 23 לתקן.

בסיס להחלטה:

סעיף 23 לתקן קובע כי ישות תדווח על מידה של רווח או הפסד (measure of profit or loss) לגבי כל מגזר בר דיווח, ותיתן גילוי בין היתר לסכומי **ההכנסות** (revenues),³ אם הסכום המוגדר נכלל במידה של הרווח או ההפסד המגזרי שנסקר על ידי ה-CODM, או אם הם מסופקים בדרך אחרת באופן סדיר ל-CODM גם אם הם לא נכללים במידה של הרווח או ההפסד המגזרי.

נשאלת השאלה, האם העיקרון העולה מסעיף 25 לתקן, לפיו מדידת פריטים בביאור מגזרים אינה כפופה לכללי המדידה של IFRS נכון גם בנוגע לחובה להציג את הכנסות המגזר לפי סעיף 23 לתקן. מבלי להכריע לעת עתה בשאלה זאת, ברי כי על הנתון המוצג לענות על הגדרת הכנסות. במקרים המתוארים לעיל, לעמדת הסגל הסכומים שהוצגו אינם משקפים הכנסות ולפיכך החברות לא עמדו בדרישת התקן להציג את הכנסות המגזר.

בנוגע לחברה א' – כאמור לעיל, ההכנסות שהציגה החברה למעשה אינן הכנסות אלא צבר הזמנות, שכן החברה הציגה בשנה שבה חתמה על חוזה את כל ההכנסות העתידיות שהיא צפויה להפיק מחוזה זה.

בנוגע לחברה ב' – הכנסות הריבית המגזריות שהציגה החברה אינן הכנסות שלה, שכן היא אינה הגורם המלווה אלא רק מתווכת באשראי, והכנסות הריבית הן הכנסות שמפיקים לקוחותיה.

משכך, לעמדת סגל הרשות הדיווח המגזרי של החברות האמורות אינו נאות ואינו עולה בקנה אחד עם הוראות IFRS 8 ועקרונותיו.

תיאור התיקון:

החברות קיבלו את עמדת סגל הרשות.

³ תוך הפרדה בין הכנסות מלקוחות חיצוניים להכנסות מעסקאות עם מגזרי פעילות אחרים של אותה ישות.

מחלקת תאגידים

החברות עדכנו את מדידת נתוני ההכנסות בביאור מגזרים, לרבות מספרי השוואה, כך שהיא תתאים לשיטת המדידה שבה הן עשו שימוש בדוחות הראשיים.